

Aan de Vaste Kamercommissie OCW

3 februari 2023

Input voor [schriftelijke debat voortgang meldpunt sociale veiligheid](#)

Geacht Kamerlid,

Net voor de kerstdagen stuurde Minister Wiersma [een brief naar de Tweede Kamer](#) om u te informeren over zijn plannen en de stappen die afgelopen periode zijn gezet rondom het meldpunt sociale onveiligheid. Oudervereniging Balans is betrokken geweest bij het in zijn brief beschreven expertisenetwerk. Wij vragen ons af of het hele plan en het bijbehorende proces zoals dat er nu ligt wel in lijn is met de bedoeling van het meldpunt zoals benoemd in het coalitieakkoord. Daarin staat: *'Er komt een onafhankelijk meldpunt Sociale Onveiligheid voor kinderen en ouders als onderdeel van de (vertrouwens)inspectie'*. En dus niet bij de externe klachtencommissie.

Nog steeds met lege handen

De Minister werkt aan een expertisenetwerk van bestaande organisaties. Zij moeten ouders, jeugdigen en professionals op het gebied van sociale veiligheid advies en een luisterend oor bieden. Een taak die zij nu al uitvoeren. Daarbij komt er een digitale wegwijzer om de vindbaarheid van de organisaties te vergroten. Dit verandert niets aan het feit dat deze organisaties nog steeds met lege handen staan. We kunnen als organisaties uit het expertisenetwerk luisteren en informeren. Maar ouders worden, zo bleek onder ander uit onze rapportage ['Ieder kind overal veilig? Rapportage over onveilige situaties buiten de thuissituatie'](#), nog steeds van het kastje naar de muur gestuurd. Hun melding wordt nergens echt behandeld. Er is angst om te melden en deze angst blijkt met regelmaat gegrond. Ouders die melden krijgen vaak te maken met (dreigen met) een melding bij leerplicht of Veilig Thuis.

Geen middelen

Sinds het verschijnen van de hierboven genoemde rapportage ziet Balans een toename van het aantal meldingen van ouders over onveilige situaties met gemiddeld 15 per week. (Het is voor ons onbekend of dit komt door betere vindbaarheid van onze Advieslijn of een stijging van het aantal sociaal onveilige situaties.) De digitale wegwijzer zal, doordat organisaties beter vindbaar worden, het aantal meldingen alleen maar meer laten toenemen. Wij zien het als onze taak om alle ouders te blijven ondersteunen. Maar het voelt machteloos, omdat we ondertussen nog steeds met lege handen staan. Daarnaast wordt Balans, als ledenorganisatie die niet gefinancierd wordt door OCW (en zo zijn er meer organisaties in het expertisenetwerk), niet voorzien van middelen hiervoor. Een wegwijzer naar een expertisenetwerk dat een luisterend oor en informatie en steun biedt, lost bovendien de daadwerkelijke situatie rondom onveilige situaties op school niet op.

Bindend advies van de klachtencommissie

Het inrichten van mogelijkheid tot escalatie zodat ouders, leerlingen en onderwijspersoneel niet blijven zitten met hun klachten, maar geholpen worden, wil de minister bewerkstelligen met de invoering van een bindend advies van klachtencommissies. En dus niet, zoals in het coalitieakkoord benoemd, bij de (vertrouwens-)inspectie. Wij vinden het neerleggen van deze doorzettingsmacht bij de klachtencommissie zoals deze nú functioneert, niet wenselijk en passend. Hieronder lichten we toe waarom:

- We horen van ouders dat ze bij een rechtstreekse melding bij een externe klachtencommissie regelmatig alsnog naar school worden terugverwezen om daar eerst het gesprek aan te gaan. Ouders durven dit veelal niet, vanwege (angst voor) een onveilige en ongelijkwaardige situatie. Het alsnog doen van de melding bij de organisatie waar de onveilige situatie plaatsvindt, is voor hen een (te) lastige stap. Ze zijn bang voor gevolgen voor hun kind of broertjes of zusjes en maken zich zorgen over de onafhankelijkheid.
- De procedure bij de klachtencommissie is nu heel langdurig en formeel en wordt juridisch aangevlogen. Dit zien wij niet als een wenselijke, veilige en laagdrempelige manier om met ouders over sociaal onveilige situaties in gesprek te gaan.
- In een klachtenprocedure worden beide partijen gehoord en mogen beide partijen met hun input komen. Er ontbreekt een stukje onderzoek of waarheidsvinding. Juist bij sociale onveiligheid – iets dat veelal lastig alleen met feiten te onderbouwen is – kan dat een onvolledig beeld geven.
- Het bijstaan en ondersteunen van ouders bij de procedure ontbreekt, of is alleen weggelegd voor ouders die zich een advocaat kunnen veroorloven of een rechtsbijstandsverzekering hebben. Ouders staan veelal alleen tegenover een school waar wél (juridische) ondersteuning aanwezig is.
- Er is geen aandacht voor veiligheid en zorg tijdens de veelal lang durende behandeling van de klacht. Voor ouders voelt het vaak onveilig om hun kind of brusjes nog naar school, de plek waar de onveiligheid waarover een oordeel wordt gevraagd plaatsvond, te laten gaan tijdens de procedure. Bovendien horen we dat ouders in deze periode regelmatig te maken krijgen, of al te maken hebben, met (dreigen met) een melding bij leerplicht of Veilig Thuis.

Vertrouwensinspectie

Rondom de klachtenprocedure willen we nog aandacht vragen voor de huidige controlerende rol van de vertrouwensinspectie na een klachtenprocedure. Nu is het nog een taak van de school om een klachtenprocedure en de uitkomst daarvan te melden. Wij vinden het wenselijk dat het melden bij de vertrouwensinspectie formeel opgepakt en geregeld wordt en dat een melding niet afhankelijk blijft van een melding door de school zelf.

Tenslotte willen we nog opmerken dat in het hele gesprek over sociale veiligheid in het expertisenetwerk de focus veelal ligt op pesten. Wij vinden het belangrijk te melden dat sociale onveiligheid veel breder is. Ouders melden in onze rapportage naast sociale onveiligheid onder andere ook lichamelijk geweld, emotioneel of geestelijk geweld, onthouding van onderwijs of onthouding van (medische) zorg.

Wij hopen dat deze brief u input geeft voor schriftelijke vragen aan de Minister over het meldpunt en de escalatiemogelijkheid. Voor een toelichting kunt u contact opnemen met Joli Luijckx via 06 -36108615 of joli@balansdigitaal.nl

Joli Luijckx
Directie Oudervereniging Balans

Deze brief is mede ondersteund door Ouders & Onderwijs en IederIn.

ieder(in)